

Ο όσιος Αββακούμ (2 Δεκεμβρίου)

Ρώτησαν κάποτε ένα γέροντα ασκητή να τους πει από την πείρα του, πως μπορεί ένας άνθρωπος να σωθεί.

Κι αυτός, αφού έσκυψε και σκέφτηκε λίγο, σήκωσε το κεφάλι κι απήντησε:
— Ο άνθρωπος μπορεί να σωθεί μόνο σαν βαδίζει τον σωστό δρόμο.
— Και ποιος είναι, γέροντα, ο σωστός δρόμος;

Ο ασκητής, αφού βυθίστηκε και πάλι σε σκέψεις, τίναξε ξαφνικά το κατάλευκο κεφάλι κι είπε αποφασιστικά:

- Ο ανήφορος.

Ναι! Ο ανήφορος είναι ο σωστός αλλά και σωστικός δρόμος.

Αυτόν πρέπει να πάρει και να βαδίζει με υπομονή και σταθερότητα καθένας, που ποθεί και θέλει να επιτύχει τη σωτηρία του.

Τον ανήφορο διάλεξαν και με υπομονή κι επιμονή βάδισαν όλοι οι άγιοι και μάρτυρες της πίστεως και της πατρίδος μας.

Τον ανήφορο βάδισε κι ο όσιος Αββακούμ, που τη μνήμη του γιορτάζουμε στις 2 Δεκεμβρίου.

Γι' αυτόν χαράσσονται κι οι παρακάτω λίγες γραμμές.

Άγνωστη η πατρίδα του, άγνωστοι κι οι γονείς του. Εκείνο που υποτίθεται δι' αυτόν είναι, πως ήταν ένας από τους 300 «Αλαμανούς» αγίους, που ήρθαν στην Κύπρο από την Παλαιστίνη κι ασκήτεψαν σε διάφορα μέρη του νησιού μας. Οι άνθρωποι αυτοί ήσαν Έλληνες εργάτες που δούλευαν στη Γερμανία η «Αλαμανία» (Allemagne). Έλαβαν μέρος στη Β' Σταυροφορία (1147-49) και μετά τη διάλυση της, αφού πήγαν και προσκύνησαν στην Ιερουσαλήμ, αποφάσισαν να ζήσουν τη μοναχική ζωή στην έρημο του Ιορδάνη, Επειδή όμως εκεί οι Λατίνοι διαρκώς τους ενοχλούσαν, ήρθαν στην Κύπρο και διασκορπίστηκαν στο όμορφο νησί μας. Ο όσιος Αββακούμ, αφού επισκέφθηκε διάφορους τόπους, εγκαταστάθηκε στο τέλος στην περιοχή της Σολέας και μάλιστα στο όρος της Καλαμιθάσας, που είναι δυτικά από το χωριό της Πιτσιλιάς Φτερικούδι. Εκεί, σε μια σπηλιά, έστησε το ασκητήριό του και άρχισε έντονα τον αγώνα του για την ηθική του τελείωση.

Τα λόγια του Κυρίου μας «αγωνίζεσθε εισελθείν δια της στενής πύλης» (Λουκ. ιγ', 24), έγιναν για τον άγιο μας ένα σύνθημα, μα κι ένας τρόπος ζωής. «Στενή η πύλη και τεθλιμμένη η οδός η απαύγουσα εις την ζωήν» (Ματθ. ζ', 14), σκεφτόταν. Πόσο στενή είναι η θύρα και γεμάτος δυσκολίες και κινδύνους ο δρόμος που φέρει στην αιώνια ζωή! Είναι δύσκολος ο δρόμος, γιατί εκείνος που θέλει να τον βαδίζει, πρέπει να έχει υπ' όψη του πως πρέπει πολύ να παλέψει. Να παλέψει με τον εαυτό του πρώτα κι ύστερα με τον κόσμο της αμαρτίας. Με

τις κακές παρακινήσεις των ανθρώπων που είναι γύρω του. Κι ακόμη με τον πονηρό διάβολο. Τα γνωρίζει αυτά ο φωτισμένος άνθρωπος του Θεού, γι' αυτό και αναλαμβάνει τον αγώνα του με ζήλο φλογερό. Μια σκέψη κι ένας πόθος κυριαρχεί μέσα στην ψυχή του. Πως να αρέσει στον Θεό. Τα προστάγματα του αγίου Ευαγγελίου είναι πάντα μπροστά του. Κι είναι μπροστά του, γιατί η μελέτη του αγίου αυτού βιβλίου, όσο και ολόκληρης της Αγίας Γραφής, έγιναν καθημερινή φροντίδα του. Τη σύσταση του Πνεύματος του Θεού προς τον Ιησού του Ναυή, «ουκ αποστήσεται η Βίβλος του νόμου τούτου εκ του στόματος σου και μελετήσεις εν αυτώ ημέρας και νυκτός» (Ιησ. του Ναυή α', 8), τη θεωρεί σαν σύσταση, που γίνεται σε κάθε πιστό. Κάθε πιστός που θέλει να προχωρεί στην πνευματική ζωή πρέπει να μην αφήνει από τα χέρια του ποτέ ούτε κι από την καρδιά κι από το στόμα του το βιβλίο του Θεού, που δεν είναι άλλο από την Αγία Γραφή, την Παλαιά δηλαδή και την Καινή Διαθήκη. Το βιβλίο αυτό κάθε συνειδητός πιστός πρέπει να το μελετά τακτικά. Αυτό κάνει κι ο ασκητής μας. Από την Αγία Γραφή αντλεί τα επιχειρήματα του για να αντιμετωπίσει τους ποικίλους πειρασμούς που ο διάβολος παρεμβάλλει στον αγώνα του μέρα και νύκτα. Από την Αγία Γραφή διδάσκεται και πάλι πόση ευτυχία γεμίζει την ψυχή εκείνων που με τη θέληση τους αναλαμβάνουν την υποταγή του εαυτού τους στον «χρηστόν ζυγόν του Κυρίου».

Ο άνθρωπος πλάστηκε από τον Θεό για τον Θεό. Κοντά στον Θεό και μόνο μπορεί να βρει αυτός της ψυχής του την ειρήνη, την αληθινή χαρά, μα και την μακαριστή ευτυχία. Ελεύθερος πλάστηκε ο άνθρωπος. Την ελευθερία του όμως μπορεί να την διαφυλάξει μόνο σαν υποτάξει τη θέληση του στη θέληση του Θεού. Σ' αυτή την κατάσταση βρισκόταν ο άνθρωπος μέχρι την ημέρα που αμαρτήσε. Γι' αυτό κι η ζωή του ήταν χωρίς πόνους και λύπες. Ζωή ευλογημένη σε όλα. Δυστυχώς η αμαρτία που αντιστρατεύεται πάντα το θέλημα του Θεού, μίλησε κακά στην ψυχή του ανθρώπου. Κι αυτός παρασύρθηκε και νικήθηκε κι έπεσε, και ξέκοψε το θέλημα του από το θέλημα του Θεού. Το αποτέλεσμα μας είναι γνωστό. Ο άνθρωπος τότε, όπως λέγει η Αγία Γραφή και βεβαιώνει κι η ιστορία, κατήντησε σε μια άθλια κατάσταση. Πόσο παραστατικά περιγράφει το κατάντημα του ανθρώπου της αμαρτίας ο λόγος του Θεού. «Άνθρωπος εν τιμή ων ου συνήκε• παρασυνεβλήθη τοις κτήνεσι τοις ανοήτοις και ωμοιώθη αυτοίς».

Η αμαρτία αποκτήνωσε κι αποκτηνώνει τον άνθρωπο.

Από την τρομερή αυτή κατάσταση έβγαλε τον δυστυχισμένο άνθρωπο με την ενανθρώπηση του ο Μονογενής Υιός του Θεού, ο Κύριος μας. «Όστις θέλει οπίσω μου ακολουθείν απαρνησάσθω εαυτόν και αράτω τον σταυρόν αυτού και ακολουθείτω μοι» είναι το σάλπισμα Του για μετάνοια. Απόλυτη εμπιστοσύνη στο Πανάγιο πρόσωπο Του ζήτησε και ζητά ο Κύριος από τον καθένα με τούτο το προσκλητήριο του. Εκατομμύρια σαγηνεύτηκαν από αυτό κι από τα λόγια της αγάπης του. Ανάμεσα τους κι ο άγιος μας. Μελετά με ζήλο τα λόγια Του κι αγωνίζεται με πάθος ενάντια στην αμαρτία. Ολόκληρο τον εαυτό του τον προσφέρει στον Κύριο. Συχνά-πυκνά επαναλαμβάνει του ψαλμωδού τα λόγια:

«Αποκάλυψαν τους οφθαλμούς μου, και κατανοήσω τα θαυμάσια εκ του νόμου σου». (Φαλμ. ριη', 18).

Δηλαδή, Κύριε, απομάκρυνε από τα μάτια της ψυχής μου κάθε εμπόδιο και φώτισε το μυαλό μου, ώστε να μπορέσω να κατανοήσω το θαυμαστό βάθος της

σοφίας και τη χρησιμότητα του νόμου σου.

Θέλει να εμβαθύνει η αγνή εκείνη ψυχή στο θέλημα του Κυρίου, για να μπορεί να βοηθά κι άλλους. Πόσο ευσεβής ο πόθος του! Μα και πόσο διδακτικός για τους χριστιανούς της εποχής μας, οι οποίοι για μύρια πράγματα ενδιαφέρονται και φροντίζουν και για ένα μονάχα αδιαφορούν. Για τη γνωριμία τους με τον λόγο του Θεού και την κατανόηση του, αλλά και την προσφορά του στους γύρω τους.

Ένας που γεύθηκε το μέλι είναι φυσικό να θέλει τη γλυκύτητα του να τη γνωρίσουν κι άλλοι. Γεύθηκε το μέλι του λόγου του Θεού ο άγιος μας. Την ευχαρίστηση και χαρά, που δοκιμάζει ο ίδιος με την καθημερινή περιπλάνηση του στους χλοερούς λειμώνες της Αγίας Γραφής, δεν του είναι εύκολο να την κρατήσει μόνο για τον εαυτό του. Ένα έργο ιεραποστολής αρχίζει με ζήλο στα γειτονικά χωριά, μα και σ' εκείνους οι οποίοι τον επισκέπτονται στο ασκητήριό του και μια παρότρυνση για έργα αγάπης.

Με τις προτροπές του οι κάτοικοι του χωρίου Καλαμιθάσα, που βρισκόταν στους πρόποδες του ομώνυμου όρους, ανέλαβαν να κτίσουν μια εκκλησία προς τιμή του προφήτου Αββακούμ. Στο κτίσιμο βοηθά κι ο όσιος. Κάθε μέρα κατεβαίνει από την κορφή του όρους όπου είχε το ασκητήριό του, για να προσφέρει τις υπηρεσίες του ως εργάτης. Μαζί με την υλική αυτή προσφορά του, δεν αμελεί να προσφέρει από το πολύτιμο θησαυροφυλάκιο της καρδιάς του και τα πνευματικά. Σαν φωτεινή λαμπάδα ξεχύνει το ιλαρό φως του Ευαγγελίου στις σκοτισμένες καρδιές που εργάζονται μαζί του. Με τα λόγια του, λόγια καλοσύνης και αγάπης, λόγια φόβου Θεού, οι πονεμένοι και πολυβασανισμένοι εκείνοι άνθρωποι των βουνών βρίσκουν ανακούφιση και παρηγοριά, αλλά και τον φωτισμό και τη χειραγώγηση τους στον δρόμο της αρετής και της ανθρωπιάς.

Όταν με τη βοήθεια του Θεού η μικρή εκκλησία τελείωσε, ο όσιος έφτιαξε δίπλα σ' αυτή κι ένα μικρό δωμάτιο στο οποίο και εγκαταστάθηκε. Στο δωμάτιο αυτό συνεχίζει την ασκητική ζωή του. Μια ζωή εγκράτειας, νηστείας, αγρυπνίας και ζωντανής προσευχής.

Το αποτέλεσμα μιας τέτοιας ζωής υπήρξε άμεσο. Πλούσια «η θεία χάρις, η τα ασθενή θεραπεύουσα και τα ελλείποντα αναπληρούσα» επεσκίασε τον όσιό μας. Καθηγίασε τις ιερές του προσπάθειες. Φώτισε τον νου και την καρδιά του. Αλλά και τον ανέδειξε εκλεκτό και τιμημένο, όπως τον θέλει ο Κύριος. (Α' Πέτρ. 8', 4).

Στο ταπεινό κι απέριπτο εκείνο δωμάτιο η σεβάσμια και επιβλητική μορφή του και γενικά η αγιότητα του τραβά σαν δυνατός μαγνήτης κοντά του πλήθη πιστών. Όλοι έρχονται για να ακούσουν από αυτόν τα λόγια του, λόγια ζωής, μα και να πάρουν τη θαυματουργική του χάρη κι ευλογία, γιατί πολύ τον χαρίτωσε ο Κύριος και με τούτο το δώρημα. Ο άγιος θεραπεύει διάφορες αρρώστιες κι ιδιαίτερα την κωφότητα. Η προθυμία του να εξυπηρετήσει τον καθένα κι η στοργή του προς όλους ήταν κάτι το πολύ συγκινητικό. Οι επισκέπτες του φεύγουν από κοντά του πάντα γοητευμένοι, ανανεωμένοι και με καινούργιες αποφάσεις.

Έτσι πέρασε τη ζωή του ο ζηλωτής αυτός λάτρης της αγγελικής ζωής. Μέχρι την τελευταία του πνοή βάστασε σταθερά με έργα και λόγια τον ζυγό του Κυρίου και παρέδωσε την αγία του ψυχή στα χέρια του αγωνοθέτου Χριστού, από τον οποίο και έλαβε «το βραβείον της άνω κλήσεως του Θεού εν Χριστώ Ιησού». (Φιλιπ. γ', 14).

Οι χριστιανοί των γύρω χωριών στο άκουσμα του θανάτου του έτρεξαν και με δάκρυα στοργής κι ευγνωμοσύνης κήδευσαν το άγιο σκήνωμα του μέσα στην εκκλησία. Αργότερα έκτισαν και ναό προς τιμή του και μέσα σ' αυτόν εναπέθεσαν και το άγιο λείψανό του.

Όταν οι Τούρκοι κατέλαβαν το μαρτυρικό νησί μας, το χωριό Καλαμιθάσα στο οποίο βρισκόταν ο ναός και το άγιο λείψανο καταστράφηκε από αυτούς. Όσοι από τους χριστιανούς επέζησαν, κατέφυγαν στα γύρω βουνά. Αργότερα κατά τον 19ο αιώνα πολλοί Έλληνες ήρθαν κι εγκαταστάθηκαν στο Φτερικουδί. Στην εκκλησία, που έκτισαν στο χωριό αυτό προς τιμή του αγίου Νικολάου, έφεραν και τοποθέτησαν από τον κατεστραμμένο ναό της Καλαμιθάσας διάφορες εικόνες, μεταξύ των οποίων μια μεγάλη του προφήτου Αββακούμ. Στον ίδιο ναό, ο κτίτοράς του αφιέρωσε και μια μικρή εικόνα του οσίου Αββακούμ με διαστάσεις 0,95x0,167.

Στην εικόνα αυτή ο όσιος παρίσταται ως μοναχός. Στο δεξι χέρι κρατά σταυρό και στο αριστερό ειλητάριο με την επιγραφή:

«Ιησού μνήμη φωτίζει τον νουν».

Οι κάτοικοι των γύρω χωριών την ημέρα της μνήμης των αγίων (2 Δεκεμβρίου), του οσίου δηλαδή και του προφήτη Αββακούμ, συνέρχονται και πανηγυρίζουν, μα και αναλογίζονται με συγκίνηση την ιδιαίτερη τιμή που τους έχει γίνει από τον Πανάγαθο θεό με τον καθαγιασμό των χωριών τους από την άγια μορφή του φλογερού εργάτη της αρετής, του οσίου και θαυματουργού Αββακούμ.

«Τιμή αγίου, μίμησις αγίου». Όσοι χριστιανοί θεωρούν καθήκον τους να συνεχίσουν να προσφέρουν κάποια τιμή στον άγιο Αββακούμ, ας προσπαθήσουν να μιμηθούν τη ζωή του. Να μιμηθούμε όλοι την αγάπη του στα λόγια του Θεού και τη μελέτη της Αγίας Γραφής. Να μιμηθούμε την προσήλωση του στο θέλημα του Θεού και τον αγώνα της αρετής. Σ' αυτό πολύ θα βοηθήσει κι εμάς η εγκράτεια, ο σεβασμός μας στον θεσμό της νηστείας, που είναι η μητέρα της σωφροσύνης, η ειλικρινής μετάνοια κι η αδιάλειπτος προσευχή. Στή στοργική φωνή του Σωτήρος μας Χριστού «δεύτε προς με πάντες οι κοπιώντες και πεφορτισμένοι καγώ αναπαύσω υμάς», ας σπεύσουμε να απαντήσουμε. Μάλιστα, Κύριε, ερχόμαστε. «Βοήθησον ημίν και λύτρωσαι ημάς ένεκεν της δόξης του ονόματος σου» (Ψαλμ. μγ', 27). Με τούτο τον τρόπο θα απαλλαγεί η ζωή μας από κάθε σύγχυση και ταραχή. Κι ακόμη η γαλήνη κι η πνευματική χαρά, που όλοι ποθούμε και νοσταλγούμε, δεν θα μένει σε μας μονάχα ένας νοσταλγικός πόθος και μια διακαής επιθυμία, αλλά θα γίνει μια ζωντανή πραγματικότητα. Όταν δε και πάλι θα φύγουμε από τούτο τον κόσμο τον προσωρινό και μάταιο, η ψυχική σωτηρία «η ασφαλής τε και βεβαία» (Εβρ. στ', 19) θα προσφερθεί και σε μας σύμφωνα με τα λόγια του Κυρίου μας, που βεβαιώνουν το «ευρήσετε ανάπαυσιν ταις ψυχαίς υμών».

Δια των πρεσβειών του οσίου πατρός ημών Αββακούμ, Κύριε Ιησού Χριστέ, ο Θεός ελέησον και σώσον ημάς. Αμήν.

Απολυτίκιο του οσίου
Ἦχος α'

Των Κυπρίων το κλέος, Καλαμιθάσης το καύχημα, και θαυματουργός
ανεδείχθης, Αββακούμ πατήρ ημών, όσιε. Της Σολέας ανεδείχθης φαινός, ως
λύχνος διαυγέστατος, σοφέ. Θεραπεύεις τους νοσούντας και τους κωφεύοντας
άμα, μακάριε. Δόξα τω δεδωκότι σοι ισχύν, δόξα τω σε θαυμαστώσαντι, δόξα
τω ενεργούντι δια σου πάσιν ιάματα.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ